

EUROPOS PILIEČIŲ INICIATYVOS FORUMAS

„Uždrausti glifosatą“

SUŽINOTI – APTARKITE – PRISIJUNGTI – KREIPTIS PATARIMO

|TURINYS

„Uždrausti glifosatą“	3
Kampanija „Uždrausti glifosatą“	4
Kampanijos „Uždrausti glifosatą“ poveikis	7

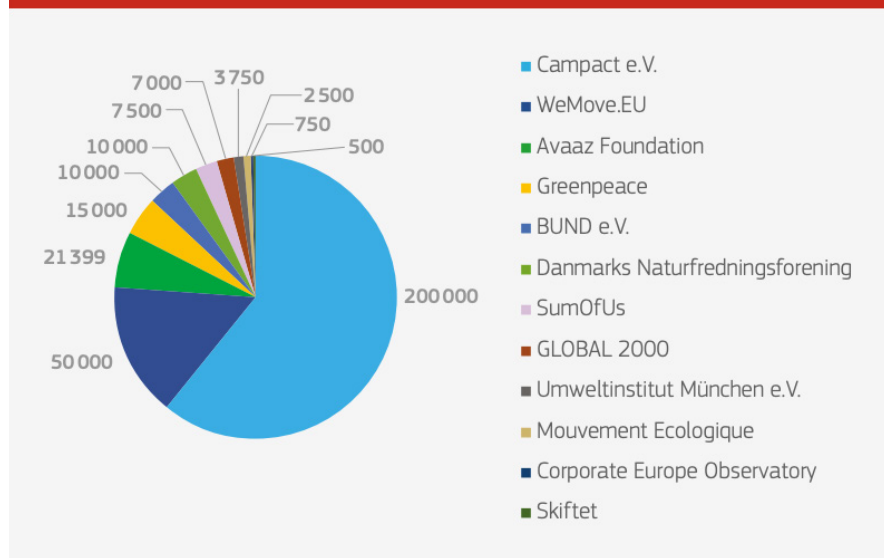
1

„Uždrausti glifosatą“

Iniciatyvos „Uždrausti glifosatą“ (visas pavadinimas „Uždrausti glifosatą ir apsaugoti žmones ir aplinką nuo toksiškų pesticidų“), kuri užregistruota 2017 m. sausio 25 d., tikslai buvo trys: uždrausti glifosatą, pertvarkyti pesticidų patvirtinimo procedūrą ir nustatyti ES masto privalomus pesticidų naudojimo mažinimo tikslus.

Pagrindinis jos tikslas buvo užtikrinti ateitį be pesticidų ir glifosato pagrindu pagamintų herbicidų. Organizatorių teigimu, glifosato pagrindu pagamintų herbicidų poveikis yra susijęs su vėžiu, kuriuo serga žmonės, ir ekosistemų būklės blogėjimu.

Finansavimo šaltiniai (€)

Organizatoriams iš įvairių šaltinių – „Compact“, „WeMove.EU“, „Greenpeace“ ir kitų – pavyko surinkti net 328 399 eurus, todėl finansavimo požiūriu tai iki šiol sėkmingiausia iniciatyva.

Komisija nusprendė neuždrausti glifosato, bet įsipareigojo imtis toliau aprašytų veiksmų.

Sėkmės veiksniai

- Milijonai europiečių, norinčių pasirašyti nuo pat pirmos dienos.
- Nereikėjo sukurti koalicijos, tik mobilizuoti jau esamą.
- Nuolatinė finansavimo bazė.

2

Kampanija „Uždrausti glifosatą“

Pasirengimas

Iniciatyvos partneriai drauge rengė peticiją Europos Komisijai, kuria sėkmingai skleista informacija apie glifosatą, todėl jie nusprendė, kad „Europos piliečių iniciatyva yra kitas žingsnis“, kurį natūralu žengti siekiant savo tikslų.

Tačiau „tokiai plačiai koalicijai buvo sunku sutarti, kaip iniciatyva turėtų būti parengta“. Kai kurie partneriai pabrėžė glifosato ir vėžio ryšį, kiti – biologinės įvairovės apsaugą, dar kiti – korporacijų įtaką. Teko įdėti nemažai pastangų pasirūpinant, kad rengiant iniciatyvą būtų atsižvelgta į visus interesus.

Jie įsteigė sprendimų priėmimo grupę (organizacinę grupę) ir dešimt pagrindinių organizacijų atstovų kiekvieną savaitę susitikdavo spręsti tokių klausimų kaip lėšų skyrimas, komunikacijos strategija, registracija, iniciatyvos ir jos priedo projektas ir kt.

Iniciatyvos koordinatorius parengė pirmą projektą ir perdavė jį kitiems partneriams, kad jie pateiktų pastabų. Susitikę jie aptarė pasiūlymus ir įtraukė juos į dokumentą. Tokiu būdu jį tobulinant buvo parengtos kelios projekto versijos. Lygiai taip pat buvo rengiamas ir priedas.

Kampanijos organizacijos ciklo kūrėjai pradėjo veiklą likus maždaug 6 mėnesiams iki parašų rinkimo pradžios. Nuo to laiko jie rengė strategiją, plėtojo išteklius ir pajėgumus. Svarbu paminėti, kad ši grupė jau anksčiau bendradarbiavo vykdant kitas kampanijas, todėl aljansų kūrimas jiems užėmė mažiau laiko nei daugumos kitų Europos piliečių iniciatyvų atveju. Vis dėlto organizatoriai pabrėžia, kad nepakanka pasikliauti tik turimais tinklais.

| Įgyvendinimas

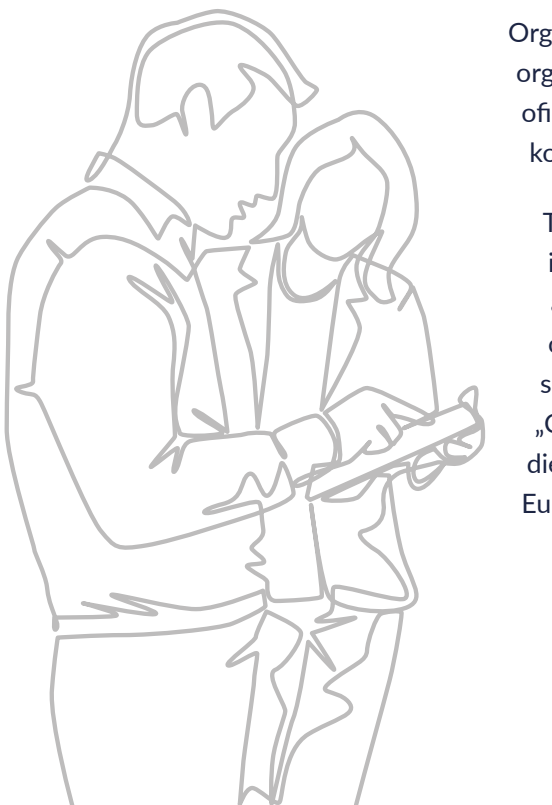
Organizatoriai pažymėjo, kad „e. paštas buvo svarbiausia kampanijos įgyvendinimo priemonė“. Kadangi kampanijai vadovavo įvairių sričių internetinė kampanijos organizacija, juo buvo naudojamos reguliariai bendraujant su nariais. Partneriai laikėsi panašios strategijos. Organizatoriai neskyrė ypatingo dėmesio bendravimui su tradicine žiniasklaida, tačiau „skatino partnerius dalytis turiniu socialiniuose tinkluose“. Vis dėlto e. laišakai išliko pagrindine kampanijos priemone.

Organizatoriai nevykdė mokamų internetinių socialinės žiniasklaidos kampanijų. Tačiau jie pripažįsta, kad šiandien šios priemonės tapo svarbesnės. „Facebook“ reklamos veiksmingumas valstybėse narėse skiriasi. Tose šalyse, kuriose parašų rinkimas yra paprastesnis nei kitose šalyse (pvz., kai nereikalaujama internetinio tapatybės patvirtinimo), dažniau pasitaikė, kad reklamuojamas postas iš tiesų virstų oficialiu pritarimo pareiškimu. „Facebook“ reklama taip pat padeda geriau suprasti pritarimo pareiškimų kilmę.

Organizatoriai sudarė nacionalinių organizacijų, norinčių prisidėti prie kampanijos, sąrašą ir „įtikino jas sudaryti galimybes rinkti parašus jų svetainėse“ naudojant jose pateikiamą formą. Jie nuolat palaikė ryšius.

Iš tiesų ankstyvaisiais kampanijos etapais buvo svarbu sudaryti visos Europos suinteresuotųjų subjektų žemėlapi. Svarbu suvokti, kad konkrečios šalies parašai gali būti labai svarbūs ir kad būtina sukurti organizacijų ir nuomonės formuotojų tinklą. Šios kampanijos sėkmei buvo svarbu ne tik pasikliauti savo partneriais, bet ir užpildyti pradžioje pastebėtas tinklo spragas.

Organizatoriai taip pat pareiškė, kad „svarbu turėti gerai paieškos sistemoms pritaikytą kampanijos interneto svetainę“. Iš tikrųjų interneto svetainė buvo viena iš populiariausių kampanijos parašų rinkimo vietų (8–9 proc. parašų). Svarbu, kad interneto svetainė būtų įvairiomis kalbomis, nes taip galima kreiptis į daug žmonių jų gimtąja kalba.

Organizatoriai rengė pranešimus spaudai anglų kalba ir prašė organizacijų partnerių išversti juos į šalių, kuriose jos veikia, oficialiąsias kalbas, nurodant vietos organizatoriaus informaciją ir kontaktinius duomenis.

Trijose šalyse (Ispanijoje, Italijoje ir Prancūzijoje), kuriose veikė visą iniciatyvą koordinuojančios organizacijos „WeMove.EU“ patyrusių aktyvistų, buvo įdarbinta profesionalių nacionalinių kampanijos organizatorių. Jie ėmėsi veiksmų ir tose ES šalyse, kuriose nebuvo su šia kampanija dirbančių organizatorių. „WeMove.EU“ kartu su „Campact“ ir „GLOBAL2000“ surengė „parašų rinkimo ne internetu“ dieną. Išsiuntę 5 000 parašų rinkimo rinkinių rėmėjams visoje Europoje, jie per vieną savaitgalį surinko apie 100 000 parašų.

| Parašų rinkimas

Pritarimo pareiškimus internetu jie rinko naudodamiesi pritarimo pareiškimų rinkimo internetu programine įranga OpenECI, kuria prieš tai jau buvo naudojęsi ne vienos kitos iniciatyvos organizatoriai. Ja naudojantis ne tik suteikiama pasirašymo forma, bet ir galima tiesiogiai gauti rėmėjų kontaktinę informaciją. Parašų rinkimo formą galima naudoti bet kurioje svetainėje.

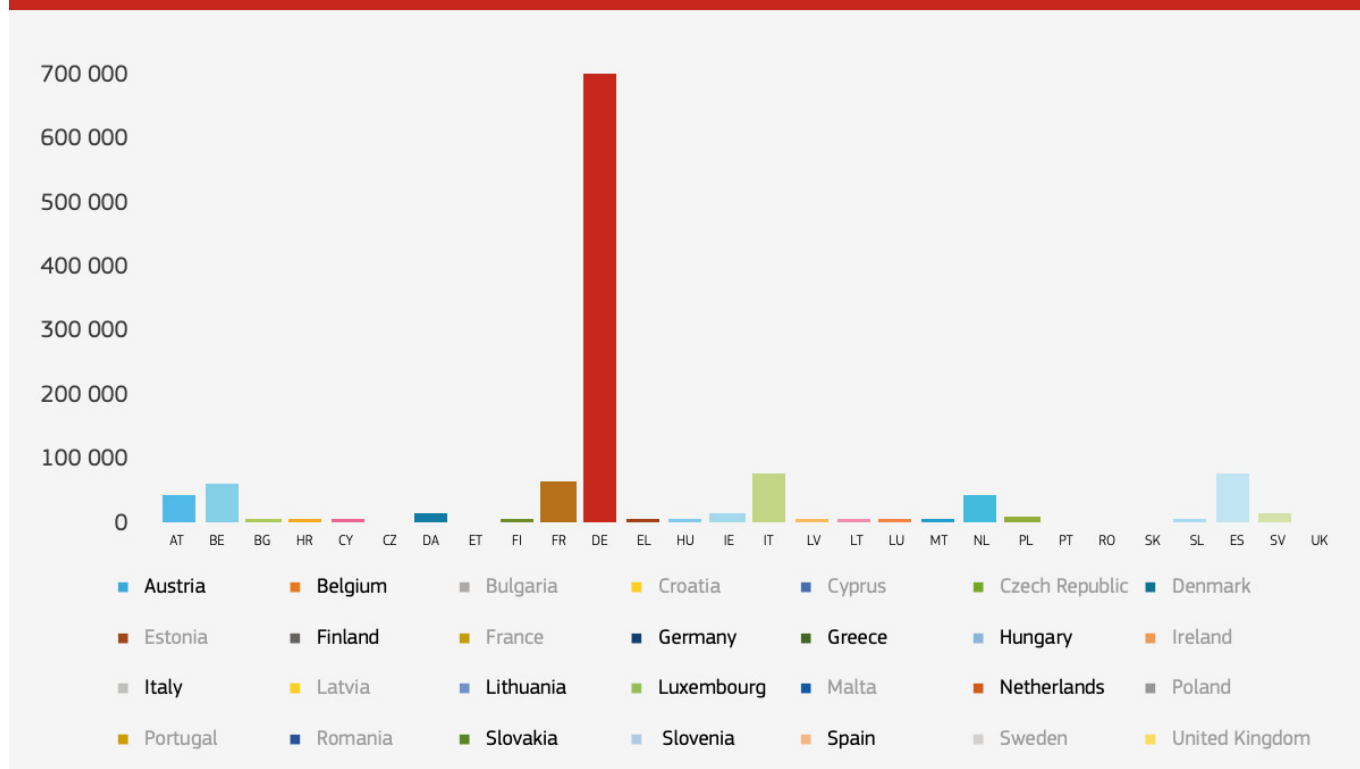
Nors oficialus pritarimo pareiškimų rinkimo laikotarpis turėjo baigtis 2018 m. sausio 25 d., organizatoriai 1 mln. parašų surinko per penkis mėnesius ir nusprendė baigti juos rinkti anksčiau – 2017 m. liepos 2 d. Jie siekė, kad jų parašai būtų patvirtinti kuo greičiau, kad „iniciatyvą būtų galima pateikti prieš Komisijai priimant sprendimą dėl glifosato licencijos galiojimo pratęsimo“.

SVARBU

Nuo 2023 m. sausio 1 d. organizatoriai galės naudotis tik centrine internetine pritarimo pareiškimų rinkimo sistema.

Pritarimo pareiškimų skaičius
(šalis, kuriose riba buvo pasiekta, pažymėti paryškintu šriftu)

| Tikrinimas ir pateikimas

Nors vienoje šalyje tikrinimas buvo baigtas vėliau negu kitose, iniciatyva su sertifikatais, patvirtinančiais 1 070 865 pritarimo pareiškimų galiojimą, buvo pateikta 2017 m. spalio 6 d.

3

Kampanijos „Uždrausti glifosatą“ poveikis

Nagrinėjimas ir Komisijos sprendimas

2017 m. spalio 23 d. organizatoriai susitiko su Komisijos atstovais – Komisijos pirmininko pirmuoju pavaduotoju F. Timmermansu, Komisijos nariu V. Andriukaičiu ir vyresniaisiais pareigūnais iš įvairių susijusių tarnybų (žr. [pranešimą spaudai](#).) Lapkričio 20 d. organizatoriai iniciatyvą pristatė per [viešąjį klausymą](#) Europos Parlamente.

Susitikimui su Komisija jie pasirinko „kompetentingiausias asmenis“. Tos pačios strategijos laikėsi ir rengdamiesi viešajam klausymui. Susitikę prieš jį nusprendė, kuriuos klausimus norėtų pabrėžti. Daug Europos Parlamento narių juos „labai palaikė“.

2017 m. gruodžio 12 d. [komunikate](#) (žr. [pranešimą spaudai](#)) Komisija padarė tokias išvadas:

- Mokslinių arba teisinių priežasčių, kurios pagrįstų glifosato uždraudimą, nėra;
- Komisija pateiks teisinį pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kad būtų didinamas pesticidų vertinimo skaidrumas ir mokslinių tyrimų kokybė bei nepriklausomumas (jais grindžiami Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) atliekami vertinimai);
- Bus peržiūrėtas Tausaus naudojimo direktyvos įgyvendinimas.

Daugiau informacijos apie tolesnius veiksmus pateikiama [Europos piliečių iniciatyvos svetainėje](#).

| Tolesni veiksmai

Su koalicijos organizacijų grupe ir atskirais rėmėjais buvo susisiepta e. paštu ir jie informuoti apie kampanijos rezultatus.

Organizacijų koalicija išliko aktyvi ir po to, kai buvo įgyvendinta Europos piliečių iniciatyva. Jie visi kartu bandė daryti įtaką Europos teisės aktams susijusia tema (bendrieji maisto srities teisės aktai). Priėmus šį įstatymą, jų koordinuota veikla sulėtėjo. Tačiau e. pašto adresų sąrašai išsaugoti ir organizatoriai palaiko ryšius su savo rėmėjais dėl klausimų, susijusių su jų veiklos tikslu.

Individualūs rėmėjai išliko svarbūs kampanijai ir po to, kai buvo baigta įgyvendinti Europos piliečių iniciatyva. Organizatoriai paaiškino, kad „paramos rėmėjai buvo ypač svarbūs vėlesniame etape“, visų pirma Europos Parlamente aptariant bendruosius maisto srities teisės aktus.

Patarimai būsimų iniciatyvų organizatoriams

- Prieš pradėdami iniciatyvą, internete suburkite šimtus tūkstančių žmonių, kuriais nedvejojami galite pasitikėti ir kurie rinks parašus. Laikas bėga greitai!
- Daugybės žmonių, kuriais galite pasitikėti, pradžioje nėra? Nepamirškite, kad turite surinkti apie 3000 naujų parašų per dieną visą vienų metų rinkimo laikotarpį.
- Pasirūpinkite, kad turėtumėte labai didelę grupę žmonių, pasirengusių pradėti rinkti pritarimo pareiškimus, kai tik iniciatyva bus užregistruota.
- Didžioji dalis lėšų šiai iniciatyvai gauta iš stiprių organizacijų narių, kurios reklamavo iniciatyvą. Paraginkite organizacijas nares rinkti lėšas, kurios padėtų joms dirbti kampanijos metu.
- Atidžiai stebėkite pažangą siekiant parašų surinkimo tikslų kiekvienoje šalyje!
- Kampanijai vykdyti labai svarbus bendravimas e. paštu.

Įgyta patirtis

- „Jei Komisija pakankamai remia iniciatyvos tikslus, Europos piliečių iniciatyva gali būti tinkama priemonė, bet sėkminga iniciatyva neprivers Komisijos imtis to, ko ji nenori arba negali daryti“. Tačiau organizatoriai taip pat pažymi, kad šią priemonę visada būtų galima naudoti kaip Europos lygio „darbotvarkės sudarymo priemonę“.
- Viena vertus, iniciatyva buvo sėkminga, nes surinktas 1 mln. parašų, organizatoriai susitiko su Komisijos atstovais, dalyvavo viešajame klausyme Europos Parlamente ir gavo Komisijos atsakymą, kuriame nurodyti keli tolesni veiksmai. Tačiau, organizatorių nuomone, iniciatyva nebuvo sėkminga, nes nepasiekti jos tikslai.
- Organizatoriai paaiškino, kad norint pakeisti rengiamą teisėkūros bylą, ypač svarbu veikti tinkamu laiku. Taip galiausiai būtų galima užtikrinti didesnę poveikį.